

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.23.2025.EL

Pani
Violetta Kalin
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Franciszkańska 7
58-100 Świdnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 12.01.2026 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, 9 lutego 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka
kontrolowana

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy

Kierownik
jednostki
kontrolowanej

Violetta Kalin zatrudniona na stanowisku Dyrektora Miejskiego
Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy od 1.09.2009 r. do nadal

(akta kontroli str.53)

Zakres kontroli

Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.
od dnia 1.01.2024 r. do dnia 10.12.2025 r.
Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom
uprawnionym do alimentów od dnia 1.01.2024 r. do dnia 10.12.2025 r.
Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży
i rodzin "Za życiem" od dnia 1.01.2024 r. do dnia 10.12.2025 r.

Podstawa prawna
kontroli

1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,¹
 2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
 3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych³,
 4. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴,
 5. art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵.
- Plan kontroli na II półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 czerwca 2025 r. (PNK-KZ.430.1.2025.MK).

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 224 ze zm.)

³ (t. j. Dz. U z 2025 r. poz. 1208) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

⁴ ((t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 79) – zwana dalej ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów.

⁵ (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) – zwana dalej ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych

Od dnia 10 grudnia 2025 r. do dnia 5 stycznia 2026 r.

Kontrolerzy

1. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.509.2025.EL z dnia 19 listopada 2025 r.,
2. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.510.2025.EL z dnia 19 listopada 2025 r.

(akta kontroli str.9-12)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w zakresie okresów objętych kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdnicy została przeprowadzona w dniach 10, 11 i 12 grudnia 2025 r.

Kontrolę wpisano pod poz. nr 62 do Książki kontroli jednostki kontrolowanej.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresach objętych kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy Panią Violetę Kalin.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Violetta Kalin – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy.

Informacje ogólne:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy został utworzony na mocy Uchwały nr XV/91/91 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 marca 1991 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr III/9/10 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Świdnicy,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 22/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy z dnia 21 lipca 2022 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Świdnicy.

(akta kontroli str.55)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Violetta Kalin – Dyrektor MOPS w Świdnicy zatrudniona od 1.09.2009 r. do nadal,

(akta kontroli str.39-40)

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy informuje osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego o terminach składania wniosków poprzez zamieszczanie adnotacji w pouczeniu przy decyzjach przyznających i zmieniających prawo do ww. świadczeń. Aktualna informacja o terminach składania wniosków umieszczana jest również na stronie internetowej ośrodka <http://www.mops.swidnica.pl> w zakładce świadczenia rodzinne i alimentacyjne – ważne informacje, jak i na tablicy informacyjnej umieszczonej obok Biura Obsługi Klienta zlokalizowanego na parterze w pokoju nr 10”.

(akta kontroli str.57)

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy realizował wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na indywidualne rachunki bankowe Klientów oraz w Biurze Handlowym ANDA

przy pl. Grunwaldzkim 11a w terminach wypłat wskazanych w decyzjach, zgodnych z harmonogramem dołączonymi do niniejszej informacji.

(akta kontroli, str.59-66)

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy czynny był codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.30. Biuro Obsługi Klienta zlokalizowane na parterze w pokoju nr 10 czynne jest codziennie w godzinach 8.00-15.00.

(akta kontroli str.67)

Z informacji przekazanej przez Dyrektora MOPS w Świdnicy wynika, iż: „W okresie objętym kontrolą tj. od dnia 1.01.2024 r. do 10.12.2025 r. w ewidencji nie odnotowano skarg w przedmiocie realizacji zadania jakim są świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i „Za życiem”. Klienci w przypadku niezadowolenia z doręzonego im przez organ rozstrzygnięcia korzystali z prawa wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego”.

(akta kontroli str.69)

A) Sprawy organizacyjne:

Prezydent Miasta Świdnica upoważnił:

- Panią Violetę Kalin – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy:
 - a) do prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji, (...) – Zarządzenie nr 0151-295/10 z dnia 8 września 2010 r.,
 - b) do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących jednorazowego świadczenia, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Zarządzenie nr 0050-22/2017 z dnia 13 stycznia 2017 r.

-
 - a) do prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji, (...) – Zarządzenie nr 120-59/2011 z dnia 14 marca 2011 r.,
 - b) do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących jednorazowego świadczenia, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Zarządzenie nr 0050-379/2016 z dnia 29 grudnia 2016 r.,
 - c) do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej, informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowania do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie

z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (...) w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Zarządzenie nr RO.0052.149 z dnia 28.07.2025 r.

- a) do prowadzenia postępowania oraz wydawania zaświadczeń, postanowień i decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych oraz podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych (...) – Zarządzenie nr 0050-247/2015 z dnia 27.07.2015 r.
- b) do prowadzenia postępowań w sprawach dot. jednorazowego świadczenia o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Zarządzenie nr 0050-383/2016 z dnia 29.12.2016 r.

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach dot.: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jednorazowego świadczenia przyznawanego na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Zarządzenie nr 0050-37/2018 z dnia 19.01.2018 r.

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach dot. jednorazowego świadczenia o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Zarządzenie nr 0050-383/2016 z dnia 29.12.2016 r.
- b) do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w tym w szczególności do: przekazywania do biur informacji gospodarczej, informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy; występowania do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnieniu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (...), zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (...) w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Zarządzenie nr RO.0052.150.2025 z dnia 28.07.2025 r.

- a) do prowadzenia postępowań w sprawach dot.: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jednorazowego świadczenia przyznawanego na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Zarządzenie nr 0050-133/2018 z dnia 22.05.2018 r.

(akta kontroli str.35-38)

W okresie objętym [REDAKTOWANO] nie posiadała upoważnień do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego wymaganego na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁶, upoważnień do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych wymaganego na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych⁷, upoważnień do prowadzenia postępowań w sprawie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wymaganego na podstawie art. 10 ust. 13 w związku z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.⁸

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„[REDAKTOWANO] została zatrudniona w Ośrodku w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tj. tzw. program 500+. Od czasu zatrudnienia wykonywała zadania stosowne to posiadanych w tym zakresie upoważnień do momentu, kiedy to realizacja świadczeń wychowawczych została przejęta przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Pomimo zmian dokonanych przez ustawodawcę w dalszym ciągu [REDAKTOWANO] obsługiwała sprawy związane z koordynacją systemu zabezpieczenia społecznego. Prócz spraw obywateli Polski [REDAKTOWANO] obsługiwała również cudzoziemców ubiegających się o świadczenie wychowawcze i program Dobry Start m.in. obywateli Ukrainy. W wyniku zmian organizacyjnych w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych jako następstwo zmniejszonych zadań powierzono [REDAKTOWANO] obowiązki związane z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych”.

(akta kontroli str.203)

Upoważnienia [REDAKTOWANO] do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jednorazowego świadczenia przyznawanego na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Zarządzenie nr 0050-450/2025 z dnia 16 grudnia 2025 r. zostało dostarczone kontrolerom w dniu 17.12.2025 r.

(akta kontroli str.193)

⁶ „Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji”

⁷ „Organ właściwy może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 2, a także do wydawania w tych sprawach decyzji”.

⁸ Przepisy art. (...) 20–22 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych stosuje się odpowiednio.

Działalność MOPS w Świdnicy w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 10.12.2025 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy wpłynęło 2 161 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 23 wnioski. Do innych organów według właściwości przekazano 7 wniosków. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 71 wniosków.

W okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 r. do 10.12.2025 r. Ośrodek wydał 4 434 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 238 decyzji odmownych. W okresie objętym kontrolą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdnicy wypłacono 14 154 zasiłki rodzinne, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 2 620 ,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 10 954,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 540,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 40

Ośrodek wypłacił 8 810 dodatków do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 56,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 84,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 716,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 638,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 164,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 2 216,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 1 659,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 24
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 48,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 3 205.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 26 122 zasiłków pielęgnacyjnych, 7 408 świadczeń pielęgnacyjnych, 133 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 1 187 świadczeń rodzicielskich.

MOPS w Świdnicy w okresie od 1.01.2024 r. do dnia 10.12.2025 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 32 633 442,75 zł.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1. N.J. – DŚRIA.4307.51.2024 z dnia 7.10.2024 r.
2. K.W. – DŚRIA.4302.19.2025S z dnia 7.03.2025 r.
3. B.G. – DŚRIA.4302.60.2024N z dnia 23.05.2024 r.,
DŚRIA.4302.133.2024N z dnia 10.12.2024 r.
4. G.G. – DŚRIA.4311.31.2025N z dnia 3.04.2025 r.
5. A.M. – DŚRIA.4300.493.2024 z dnia 29.05.2025 r.,
DŚRIA.4300.509.2025 z dnia 26.06.2025 r.
6. U.Ś. – DŚRIA.4303.51.2024 z dnia 2.07.2024 r.
7. N.K. – DŚRIA.4300.46.2024 z dnia 27.11.2024 r.
8. A.P. – DŚRIA.4300.110.2024 z dnia 20.11.2024 r.
9. M.K. – DŚRIA.4303.55.2025 z dnia 1.09.2025 r.
10. A.S. – DŚRIA.4300.165.2025 z dnia 14.11.2025 r.
11. K.B. – DŚRIA.4300.85.2025 z dnia 15.10.2025 r.
12. A.Ł. – DŚRIA.4302.23.2025 z dnia 27.05.2025 r.
13. E.Z. – DŚRIA.4303.75.2025 z dnia 24.11.2025 r.
14. A.M. – DŚRIA.4301.36.2024 z dnia 22.02.2024 r.
15. A.P. – DŚRIA.4301.120.2024 z dnia 17.05.2024 r.
16. E.C. – DŚRIA.4301.298.2024 z dnia 6.11.2024 r.,
DŚRIA.4301.34.2025 z dnia 6.03.2025 r.
17. K.B. – DŚRIA.4300.241.2025 z dnia 4.12.2025 r.
18. T.B. – DŚRIA.4300.254.2024 z dnia 18.12.2024 r.
19. E.K. – DŚRIA.4300.156.2024 z dnia 25.11.2024 r.
20. N.K. – DŚRIA.4300.601.2024 z dnia 24.07.2024 r.
21. M.S. – DŚRIA.4300.365.2024 z dnia 16.12.2024 r.
22. A.K. – DŚRIA.4300.37.2024 z dnia 4.11.2024 r.
23. W.K. – DŚRIA.4300.467.2024 z dnia 2.04.2025 r.
24. M.Ch. – DŚRIA.4300.430.2024 z dnia 11.02.2025 r.
25. M.G. – DŚRIA.4300.81.2024 z dnia 15.11.2024 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 31 zasiłków rodzinnych oraz 33 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 2,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 9,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 14,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 3 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 3 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Świdnicy w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (obowiązującym w dniu wydania decyzji na okres zasiłkowy 2023/2024)⁹ oraz aktualnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna¹⁰.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

MOPS w Świdnicy samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego

⁹ (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481)

¹⁰ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub zupełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli tj. 10.12.2025 r. zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2 a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne. Jednocześnie informujemy, że w okresie od 1.01.2024 r. do dnia 10.12.2025 r. tutejszy Ośrodek nie realizuje wniosków na specjalny zasiłek opiekuńczy i w związku z tym nie występował do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy”.

(akta kontroli, str.71)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (N.J.), nr 12 (A.Ł.), nr 18 (T.B.), nr 21 (M.S.), nr 25 (M.G.) rozpoczęto realizację decyzji przed jej doręczeniem Stronie. Np. w sprawie nr 12 (A.Ł.) decyzję z dnia 27.05.2025 r. doręczono Stronie 12.06.2025 r., a wypłatę zrealizowano 12.06.2025 r. W sprawie nr 18 (T.B.) decyzję z dnia 18.12.2024 r. doręczono Stronie 2.01.2025 r., a wypłatę zrealizowano 20.12.2024 r. W sprawie nr 21 (M.S.) decyzję z 16.12.2024 r. doręczono Stronie w dniu 19.12.2024 r., a wypłatę zrealizowano w dniu 18.12.2024 r. W sprawie nr 25 (M.G.) decyzję z dnia 15.11.2024 r. doręczono Stronie w dniu 28.11.2024 r., a wypłatę zrealizowano w dniu 22.11.2024 r.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.¹¹.

¹¹ organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wypłatę świadczeń dokonano przed doręczeniem decyzji administracyjnej, ponieważ wydane decyzje w całości uwzględniały żądania stron. Przyznano dokładnie taką kwotę i w takim zakresie, o jakie wnioskowały wnioskodawczynie, co pozwoliło na niezwłoczne podjęcie wypłaty świadczenia, bez ryzyka naruszenia interesu strony lub konieczności dalszego oczekiwania na jej potwierdzenie. Wypłata świadczeń rodzinnych została zrealizowana przed doręczeniem decyzji stronie w celu zapewnienia ciągłości wsparcia oraz niezwłocznego zabezpieczenia potrzeb rodziny. Działania podjęto z uwagi na charakter świadczeń, które służą zaspokajaniu bieżących potrzeb dzieci oraz utrzymaniu stabilności sytuacji życiowej rodziców. Celem organu było zagwarantowanie, aby środki trafiły do rodziny jak najszybciej, tak, aby mogły zostać przeznaczone na niezbędne wydatki związane z opieką i wychowaniem dzieci. Jednocześnie decyzja została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami, a wypłata oparta była na ustaleniach pozwalających potwierdzić zasadność świadczenia. Zgodnie z art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne”.

(akta kontroli str.185)

2. W sprawie nr 22 (A.K.) decyzją nr DŚRIA.4300.37.2024 z dnia 4.11.2024 r. organ ustalił prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, w tym z dodatkiem z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego bez informacji potwierdzającej zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych osoby przebywającej na urlopie wychowawczym.

Niniejszy sposób prowadzenia postępowania administracyjnego, w zakresie obowiązku weryfikacji osób w systemach elektronicznych udostępnianych za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, stoi w sprzeczności z art. 23 b ust. 1 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych¹².

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Pominięcie weryfikacji podczas ustalania prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urlopu wychowawczego było wynikiem rozpatrywania kolejnego wniosku strony o ten sam rodzaj wsparcia. Tożsamość pracodawcy, który udzielił urlopu wychowawczego, była podstawą uznania istnienia okoliczności pozwalających na ustalenie prawa do przedmiotowego dodatku. Weryfikacja była przeprowadzona w okresie zasiłkowym 2023/2024 i nie budziła żadnych wątpliwości. Aktualnie po dokonaniu weryfikacji w dniu 12.12.2025 r. w systemie uzupełniono wniosek o niezbędne dane. Informacje w ZUS na dzień wydania decyzji nr DŚRIA.4300.37.2024 potwierdzone jako prawidłowe, a dokumentacja jest kompletna”.

(akta kontroli str.183)

Dokonanie weryfikacji przy rozpatrywaniu wniosków o świadczenia rodzinne w poprzednich okresach świadczeniowych nie zwalnia organu od dokonania stosownej weryfikacji w systemie Empatia przy rozpatrywaniu kolejnego wniosku o to samo świadczenie.

¹² Organ właściwy ustalający prawo do świadczeń rodzinnych, w tym do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, informacji niezbędnych dla ustalenia powyższych uprawnień, a w tym przypadku informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, osoby przebywającej na urlopie wychowawczym, w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe.

3. W sprawie nr 14 (A.M.) organ błędnie rozstrzygnął o okresie przyznania Stronie zasiłku pielęgnacyjnego decyzją nr DŚRI.4301.36.2024 z dnia 22.02.2024 r. na okres od 7.12.2023 r. do 31.01.2026 r. Strona złożyła wniosek o zasiłek pielęgnacyjny w dniu 25.01.2024 r. Wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności został złożony w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdnicy w dniu 7.12.2023 r. Zgodnie z art. 24 ust. 2 a ¹³ ustawy o świadczeniach rodzinnych zasiłek pielęgnacyjny powinien być przyznany na okres od 1.12.2023 r. do 31.01.2026 r.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Decyzja o przyznaniu zasiłku pielęgnacyjnego została wydana od dnia 7.12.2023 r., ponieważ data ta została zaczytana przez system jako data złożenia wniosku na komisję w celu uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności. System informatyczny wymaga wprowadzenia daty złożenia wniosku na komisję i automatycznie pobiera właśnie tę datę jako podstawę do ustalenia początku wypłaty świadczenia. Podczas sporządzania projektu rozstrzygnięcia wymagana jest korekta okresu przyznania poprzez edycję treści. Z tego powodu w decyzji widnieje data 7.12.2023 r., a nie 1.12.2023 r., która jest datą pierwotnego złożenia wniosku o zasiłek pielęgnacyjny. Jednocześnie informujemy, że zasiłek pielęgnacyjny został naliczony i wypłacony prawidłowo jako świadczenie niepodzielne”.

(akta kontroli str.105-116)

4. W sprawie nr 14 (A.M.) organ ustalając prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami utracił dochody Pani A.M. z tytułu renty bez dokumentu potwierdzającego okres i kwotę dochodu utraconego.

Takie działanie jest niezgodne z art. 23 ust. 4d¹⁴ oraz 24a ust. 2¹⁵ ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W dokumentacji złożonej przez Stronę nie znajdował się PIT za rok 2023 r. Pani A.M. Wnioskodawczyni oświadczyła, że przebywała na rencie, która została zawieszona, co skutkuje utratą dochodu z roku bazowego a z uwagi na przeoczenie po stronie organu PIT nie został również zażądany na etapie weryfikacji wniosku. W celu uzupełnienia dokumentacji niezbędnej do prawidłowego ustalenia dochodu rodziny organ wystąpi do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o informację dotyczącą wysokości dochodu z tytułu renty Pani A.M. za 2023 r.)”.

(akta kontroli str.189)

Ponadto w dniu 23.12.2025 r. Dyrektor MOPS w Świdnicy przesłał do tut. Organu uzupełnienie wyjaśnień, w których wyjaśnił:

„Dnia 17.12.2025r. przy użyciu elektronicznego kanału dostępu wymiany informacji skierowano wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o udostępnienie danych. Przedmiotem wniosku było pytanie o okres pobierania renty przez Panią A.M. i kwotę dochodu

¹³ Jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

¹⁴ W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

¹⁵ W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia

uzyskanego z tytułu renty w roku 2023. W wyniku udzielonej odpowiedzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesłał informację jak w piśmie: znak pisma: EPWD.5796900.22122025, znak sprawy: 270000.4121.753788.2025.

Dochód wykazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest tożsamy z dochodem, który Organ przyjął jako utracony”.

(akta kontroli str.205)

5. W sprawie nr 3 (B.G.) Organ dwukrotnie tj. na wniosek zakończony decyzją nr DŚRIA.4302.133.2024N z dnia 10.12.2024 r. oraz decyzją nr DŚRIA.4302.60.2024N z dnia 23.05.2024 r. przyznał osobie uprawnionej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zawierający okres od 1.09.2024 r. do 30.09.2024 r. Tym samym doszło do przyznania prawa do świadczeń za ten sam okres dwoma decyzjami. Z list przedłożonych w trakcie kontroli, tj. listy wypłat za wrzesień i październik 2024 wynika, że powyższe świadczenie wypłacono Stronie za wrzesień 2024 r. jeden raz tylko we wrześniu 2024 r. w kwocie 2 988,00 zł.

Niemożliwe jest w świetle procedury administracyjnej ponowne wydanie decyzji w tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawie, z zastrzeżeniem, że poprzednio wydana decyzja jest ostateczna. Grozi to bowiem stwierdzeniem nieważności decyzji na podstawie art. 156 §1 pkt 3 k.p.a.¹⁶.

Tak prowadzone postępowanie narusza art. 104 k.p.a.¹⁷.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Świadczenie pielęgnacyjne z decyzji nr DŚRIA.4302.60.2024N z dnia 23.05.2024 r. zostało przyznane do dnia 30.09.2024 r., natomiast z nowego wniosku zostało przyznane decyzją nr DŚRIA.4302.133.2024N od dnia 1.09.2024 r., choć prawidłową datą powinno być 1.10.2024 r. Sytuacja wynika z tego, że we wrześniu 2024 r. została złożona dokumentacja na komisję w celu ustalenia niepełnosprawności dziecka. System informatyczny automatycznie pobrał właśnie tę datę złożenia wniosku na komisję i ustawił ją jako początek okresu świadczenia. Podczas sporządzania decyzji należy zrobić korektę okresu przyznania poprzez edycję treści. Pomimo nieprawidłowej daty wpisanej do decyzji, świadczenie nie zostało wypłacone podwójnie”.

(akta kontroli str. 131-182)

6. W sprawie nr 10 (A.S.) Organ rozpatrując wniosek Pani A.S. w sprawie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami nie rozstrzygnął prawidłowo o okresie przysługiwania prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na częściowe pokrycie wydatków związanych z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej. We wniosku Strona zaznaczyła iż ubiega się o zasiłek rodzinny na dziecko N.S. oraz dodatki do zasiłku rodzinnego: 1. z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, 2 z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na częściowe pokrycie wydatków związanych z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, Decyzją nr DŚRIA.4300.165.2025 z dnia 14.11.2025 r. organ przyznał Pani A.S. „1. zasiłek

¹⁶ Organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która(...) dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną albo sprawy, którą załatwiono milcząco.

¹⁷ Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej. Decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.

rodzinny na dziecko N.S. na okres od 1.11.2025 r. do 31.10.2026 r., 2. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2026/2027, przyznany na N.S., w kwocie 100,00 zł jednorazowo, 3..dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła, przyznany na N.S, w kwocie 69,00 zł na okres od 1.11.2025 r. do 30.06.2026 r.

Organ nie rozstrzygnął o prawie do dodatku do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła od 1.09.2026 r. do 31.10.2026 r. co jest niezgodnie z art. 24 ust. 1¹⁸ ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 104 § 2¹⁹ k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ przyznał dodatek na pokrycie związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły na dziecko N.S. z wniosku na okres 2025/2026 na okres bieżącego roku szkolnego 2025/2026, tj. od 1.11.2025 r. do 30.06.2026 r., a nie objął roku szkolnego od 1.09.2026 r., ponieważ w dniu wydania decyzji nie mógł stwierdzić czy dziecko będzie kontynuowało naukę w tej samej szkole w roku szkolnym 2026/2027. W miesiącu wrześniu 2026 r. tut. organ zweryfikuje czy ww. dziecko nadal uczęszcza do szkoły wpisanej we wniosku. W przypadku potwierdzenia kontynuacji nauki decyzja zostanie zmieniona i nastąpi przyznanie wnioskowanego dodatku na okres od 1.09.2026 r. do 31.10.2026 r.”.

(akta kontroli str. 191)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. rozpoczęcie wypłaty świadczeń rodzinnych przed odebraniem decyzji przez Stronę,
2. brak weryfikacji w systemie Empatia informacji potwierdzającej zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych osoby przebywającej na urlopie wychowawczym,
3. błędny okres przyznania zasiłku pielęgnacyjnego,
4. utrata dochodów bez dokumentów potwierdzających kwotę dochodu utraconego,
5. przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego dwa razy za ten sam okres,
6. brak pełnego rozstrzygnięcia o okresie przysługiwania dodatku do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.

Działalność MOPS w Świdnicy w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

¹⁸ Prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, z wyjątkiem świadczeń, o których mowa w art. 9, art. 14, art. 15, art. 15a, art. 15b, art. 16, art. 17 i art. 17c.

¹⁹ Decyzję rozstrzygającą sprawę co do jej istoty w całości lub części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instytucji.

Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa²⁰ oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy realizował świadczenia rodzinne dla 131 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie od 1.01.2024 r. do 10.12.2025 r. Ośrodek wydał 669 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych. Od treści wydanych decyzji 4 wnioskodawców złożyło odwołania do organu II instancji. SKO w 3 przypadkach utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję, w 1 przypadku uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka o następujących numerach:

1. Y.T – DŚRIA.4303.29.2025 z dnia 28.05.2025 r.

2. Y.B. – DŚRIA.4303.56.2024 z dnia 6.09.2024 r.

3. D.K. – DŚRIA.4302.88.2024N z dnia 5.08.2024 r.,
DŚRIA.4302.88-2.2024N z dnia 30.01.2025 r.,
DŚRIA.4302.88.3.2024N z dnia 30.09.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające dane osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne oraz dane członków jej rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenie o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

MOPS w Świdnicy samodzielnie uzyskiwał/weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,

²⁰ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz.337 ze zm.)

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone były terminowo. Termin ich wypłaty był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (Y.T.) i w sprawie nr 3 (D.K.) rozpoczęto realizację świadczenia przed jej doręczeniem Stronie decyzji. W sprawie nr 1 Y.T. organ wydał decyzję nr DŚRIA.4303.29.2025 w dniu 28.05.2025 r. Doręczył ją Stronie 2.06.2025 r., a wypłatę zrealizowano 29.05.2025 r. W sprawie nr 3 (D.K.) organ wydał decyzję nr DŚRIA.4302.88-2.2024.N w dniu 30.01.2025 r. Decyzję doręczono w dniu 7.02.2025 r. Wypłata świadczenia nastąpiła w dniu 31.01.2025 r. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.²¹.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 1 (Y.T.) wyjaśnił:

„Wypłaty świadczenia dokonano przed doręczeniem decyzji administracyjnej, ponieważ wydana decyzja w całości uwzględniała żądanie strony. Przyznano dokładnie taką kwotę i w takim zakresie, o jakie wnioskowała wnioskodawczyni, co pozwoliło na niezwłoczne podjęcie wypłaty świadczenia, bez ryzyka naruszenia interesu strony lub konieczności dalszego oczekiwania na jej potwierdzenie. Dodatkowo podkreślenia wymaga, że wypłatę świadczenia jeszcze przed doręczeniem decyzji należy traktować jako działanie na korzyść strony, ponieważ po narodzinach dziecka rodzice często znajdują się w sytuacji wymagającej pilnego dostępu do środków finansowych, a wcześniejsza wypłata pozwala im szybciej zaspokoić podstawowe potrzeby dziecka. Zgodnie z art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych decyzje przyznające na korzyść strony są natychmiast wykonalne”.

(dowód: akta kontroli str.119)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 3 (D.K.) wyjaśnił:

„Wypłaty świadczenia dokonano przed doręczeniem decyzji administracyjnej, ponieważ wydana decyzja w całości uwzględniała żądanie strony. Przyznano dokładnie taką kwotę i w takim zakresie, o jakie wnioskowała wnioskodawczyni, co pozwoliło na niezwłoczne podjęcie wypłaty świadczenia, bez ryzyka naruszenia interesu strony lub konieczności dalszego oczekiwania na jej potwierdzenie. Dodatkowo podkreślenia wymaga, świadczenie pielęgnacyjne wypłacone przed doręczeniem decyzji, ponieważ działanie to było podjęte na korzyść strony. Świadczenie to przysługuje na dziecko z niepełnosprawnością, a w takich sytuacjach szybko dostęp do środków finansowych jest szczególnie ważny, gdyż pozwala rodzicom natychmiast zapewnić dziecku odpowiednią opiekę, rehabilitację oraz zaspokoić bieżące potrzeby związane z jego stanem zdrowia. Z tego względu wypłata została zrealizowana niezwłocznie, bez czekania na formalne doręczenie decyzji. Zgodnie z art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych decyzje przyznające na korzyść strony są natychmiast wykonalne”.

(akta kontroli str.117)

2. W sprawie nr 2 (Y.B.) Strona w dniu 9.07.2024 r. złożyła wniosek o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Organ dopiero w dniu 8.08.2024 r. sporządził wezwanie do uzupełnienia wniosku, w którym poinformował Stronę o przedłużeniu terminu do załatwienia sprawy do 9.09.2024 r. Pismo to zostało Stronie doręczone w dniu 19.08.2024 r. Z analizy sprawy wynika, że organ pierwszą czynność w sprawie podjął dopiero 1 dzień przed upływem terminu załatwienia sprawy. Strona nie została przed upływem terminu prawidłowo

²¹ Patrz przypis 11

poinformowana o nowym terminie załatwienia sprawy. Wnioskodawcy wyznaczono termin 14 dni na uzupełnienie wniosku. Termin ten upływał w dniu 2.09.2024 r. W przypadku niewywiązania się z wezwania we wskazanym terminie pouczone Stronę, że skutkować to będzie pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia ²². Strona dokumenty uzupełniła dopiero 4.09.2024 r., a więc po wyznaczonej dacie. Organ w dniu 6.09.2024 r. wydał decyzję nr DŚRIA.4303.56.2024 przyznającą świadczenie. Takie postępowanie narusza art. 35 k.p.a. ²³ w zw. z art. 24 a ust. 2. ²⁴

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka złożony w dniu 9.07.2024 r. został rozpatrzony w dniu 6.09.2024 r. W sprawie konieczne było przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w tym wezwanie strony do uzupełnienia braków dokumentacji, w którym jednocześnie przedłużono termin załatwienia sprawy. Po otrzymaniu kompletu dokumentów w dniu 4.09.2024 r. organ niezwłocznie przystąpił do dalszego procedowania sprawy i wydał decyzję w dniu 6.09.2024 r. Opóźnienie w stosunku do terminu wynikającego z art. 35 k.p.a. spowodowane było dużą ilością spraw do rozstrzygnięcia, nieobecnością pracowników spowodowaną trwającymi urlopami oraz koniecznością uzyskania dokumentów niezbędnych do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy”.

(akta kontroli str.89-104)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. rozpoczęcie wypłaty świadczeń rodzinnych dla wnioskodawców ze statusem UKR przed odebraniem decyzji przez Stronę,
2. nieterminowe wydanie decyzji dot. świadczenia rodzinnego dla wnioskodawcy ze statusem UKR.

Działalność MOPS w Świdnicy w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowości przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

D) Postępowanie dotyczące ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem

²² W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

²³ organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3.

²⁴ Patrz przypis 15

kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23 a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy, w okresie objętym kontrolą przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 23 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 2 przekazanych spraw:

1. P.S.

2. E.B.

W skontrolowanych sprawach Strony informowały w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach sprawy były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonym wniosku podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL. Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonymi wnioskami oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów o których mowa w art. 35 k.p.a.²⁵ (za wyjątkiem sprawy nr 2 E.B.).

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (E.B.) organ przekazał wniosek o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do Wojewody Dolnośląskiego po upływie trzech miesięcy od złożenia wniosku w MOPS w Świdnicy.

Tym samym naruszony został art. 35 oraz 65 § 1²⁶ k.p.a.

²⁵Patrz przypis 21

²⁶ Jeżeli organ administracji publicznej, do którego podanie wniesiono, jest niewłaściwy w sprawie, niezwłocznie przekazuje je do organu właściwego, zawiadamiając jednocześnie o tym wnoszącego podanie. Zawiadomienie o przekazaniu powinno zawierać uzasadnienie.

Dyrektor Ośrodka. wyjaśnił:

„Wniosek Pani E.B. w której sprawach od kilku lat zachodzi koordynacja świadczeń rodzinnych, złożony w dniu 12.09.2024 r., został objęty pismem przewodnim przygotowanym w grudniu 2024 r. jednak jego faktyczne przekazanie do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego nastąpiło w dniu 7.01.2025 r. Wynikało to ze znacznego obciążenia pracą w końcowym okresie roku, który obejmuje nie tylko obsługę dużej liczby wniosków wpływających pod koniec okresu zasiłkowego, ale również realizację czynności związanych z zamknięciem roku kalendarzowego i budżetowego oraz obowiązkami rozliczeniowymi. Dokumentacja została przekazana w najbliższym możliwym terminie, przy zachowaniu jej kompletności oraz prawidłowości merytorycznej i formalnej. Należy podkreślić, że strona nie zgłaszała do organu żadnych skarg ani zastrzeżeń dotyczących toku postępowania. Po otrzymaniu z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego decyzji środki zostały wypłacone niezwłocznie.”

(dowód: akta kontroli str.187)

Działalność MOPS w Świdnicy w obszarze postępowania dotyczącego ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz terminowość przekazania ww. wniosków, **negatywnie**.

E) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 305 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 217 rodzin.

(akta kontroli str.48)

W okresie objętym kontrolą wypłacono 488 świadczeń na łączną kwotę 2 266 867,36 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 4 568 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 328 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 36 świadczeń.

(akta kontroli str.47)

W powyższym okresie Ośrodek wydał 528 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 9 decyzji odmownych. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

(akta kontroli str.47-48)

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 11 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 9 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.I.Cz. – DŚRIA.4500.121.2024 z dnia 31.10.2024 r.

2.W.Z. – DŚRIA.4500.182.2024 z dnia 28.01.2025 r.

3.P.O. – DŚRIA.4500.24.2024 z dnia 10.09.2024 r.

DŚRIA.4500.25.2024 z dnia 10.09.2024 r.

4.K.B. – DŚRIA.4500.79.2024 z dnia 13.09.2024 r.,

DŚRIA.4500.78.2024 z dnia 13.09.2024 r.,

DŚRIA.4500.77.2024 z dnia 13.09.2024 r.

5.J.D. – DŚRIA.4500.184.2025 z dnia 28.01.2025 r. ze zm.,

DŚRIA.4500.183.2025 z dnia 28.01.2025 r. ze zm.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. (Zgodnie z brzmieniem ustawy obowiązującej w dniu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego). Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²⁷.

²⁷ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39²⁸ i art. 46²⁹ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawach nr 2 (W.Z.) oraz nr 5 (J.D.) wypłata świadczeń z funduszu została zrealizowana przed doręczeniem Stronie ww. decyzji. Np. w sprawie nr 2 (W.Z.) decyzja została odebrana w dniu 10.02.2025 r., a wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego nastąpiła w dniu 30.01.2025 r.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.³⁰

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wypłata świadczenia dokonano przed doręczeniem decyzji administracyjnej, ponieważ wydana decyzja w całości uwzględniała żądanie strony. Przyznano dokładnie taką kwotę i w takim zakresie, o jakie wnioskowała wnioskodawczyni, co pozwoliło na niezwłoczne podjęcie wypłaty świadczenia, bez ryzyka naruszenia interesu strony lub konieczności dalszego oczekiwania na jej potwierdzenie. Dodatkowo podkreślenia wymaga, że nadrzędnym celem działania wynikającym z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest zapewnienie systemu wsparcia osób uprawnionych polegającemu przede wszystkim na dostarczeniu środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb. Mając na względzie dobro osoby uprawnionej, wypłata środków przed doręczeniem decyzji była uzasadniona i leżała w interesie strony. Zgodnie z art. 20 ust. 2n ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów decyzje w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego są natychmiast wykonalne”.

(akta kontroli str.121-130)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego przed odebraniem decyzji przez Stronę,

Działalność MOPS w Świdnicy w obszarze postępowania w przedmiocie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przedmiocie

²⁸ Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. § 2. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy (...).

²⁹ Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu.

³⁰ Patrz przypis 11.

ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z fundusz alimentacyjnego oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

F) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Gminie Miejskiej Świdnica zarejestrowanych było 912 dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych wobec nich działań przedstawia poniższa tabela.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych od 1.01.2024 r.	Liczba narastająco - stan na 10.12.2025 r.
1. Liczba Dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 10.12.2025 r.)	912
2. Liczba otrzymanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	135
3. Liczba przeprowadzonych przez organ właściwy dłużnika wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych	74
4. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasadzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	74
5. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	15
6. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	28
7. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy	0
8. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	50
9. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	30
10. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	20
11. Liczba skierowanych wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego po wydaniu ostatecznej decyzji orzekającej uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	26
12. Liczba wystąpień z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami	26
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	11
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zwrot zatrzymanego prawa	16

jazdy dłużnika alimentacyjnego	
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0
16. Liczba przekazanych do sądu informacji o bezczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	2 088
18. Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań	188

(akta kontroli, str. 49)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
2. Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A.,
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(akta kontroli, str.75)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli tj. do 10.12.2025 roku, działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Nadrzędnym celem działania wynikającym z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest zapewnienie systemu wsparcia osób uprawnionych polegającemu przede wszystkim na dostarczaniu środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb. Jak wynika z przytoczonego artykułu, w sprawach o roszczenia alimentacyjne organ właściwy wierzyciela albo organ właściwy dłużnika mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli, jednakże w ramach wsparcia tutejszy ośrodek zapewnia osobom korzystającym z pomocy, w tym pobierającym świadczenia z funduszu alimentacyjnego, darmową obsługę prawną w zainicjowaniu procesu, aby mogły samodzielnie dochodzić roszczeń w postępowaniu cywilnym”.

(akta kontroli, str.73)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1. J.P., 2. W.Cz., 3. T.Z., 4. Sz.D., 5. D.D., 6.D.M., 7.M.U., 8.A.T.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku

o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Miejskiej Świdnica, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy do dnia kontroli nie zamieszczał w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Tutejszy Organ rozpoczął starania o uzyskanie wpisu i utworzenie konta w Krajowym Rejestrze Zadłużonych. Z chwilą uzyskania dostępu niezwłocznie przekaze dane dłużników do rejestru, podobnie jak to czyni wobec podmiotów; KRD, ERIF, InfoMonitor, KBiG, tj. biur informacji gospodarczej. Krajowy Rejestr Zadłużonych dotychczas nie był zasilany przez tutejszy organ w dane dłużników o statusie <dłużników zagranicznych> z uwagi na znikomą ilość w stosunku do ogólnej liczby dłużników. Natężenie spraw związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych, prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, współpraca z organami ścigania stały się priorytetem w działalności tutejszego organu, przez co nie udało się zrealizować zasilenia w Krajowym Rejestrze Zadłużonych. Mając świadomość obowiązku tut. organ podjął działania naprawcze, aby usunąć stan niezgodny z ustawą ”.

(akta kontroli, str.77-82)

Ponadto w dniu 17.12.2025 r. Dyrektor MOPS w Świdnicy przesłał do tut. Organu uzupełnienie wyjaśnień, w których wyjaśnił:

„Tutejszy organ w dniu 17.12.2025 r. ujawnił w Krajowym Rejestrze Zadłużonych dłużników realizując obowiązek wynikający z przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z sześciu dłużników, wobec których w okresie od 1.01.2024 r. do 10.12.2025 r. organem właściwym był sąd okręgowy, czterech dłużników posiada nr PESEL i ich ujawniono

w KRZ, jeden to obywatel Hiszpanii, podjęto próbę dopisania, lecz z uwagi na brak dostatecznych danych nie udało się dopisać go do rejestru, natomiast wobec jednego od kwietnia 2025 r. nastąpiła zmiana organu egzekucyjnego na komornika sądowego”.

(akta kontroli, str.205)

2. We wszystkich skontrolowanych sprawach Organ prowadząc postępowanie wobec dłużników sporządzał w sprawach pisma m.in. wnioski o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika, informacje do dłużnika, informacje do komornika, wezwania na wywiad alimentacyjny, wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego, zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o ściganie jako MOPS, a nie jako organ właściwy, czyli prezydent miasta. Takie działanie narusza art. 2 pkt 9³¹ i pkt 10³² w zw. z art. 8 b³³ i art. 12³⁴ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Poprzez uogólnienie do wszystkich spraw prowadzonych w tutejszym ośrodku zastosowano formularz wynikający z instrukcji kancelaryjnej”.

(akta kontroli str.87)

W odniesieniu do opisanej nieprawidłowości stwierdzić należy, że osoby sporządzające pisma, powinny dbać o to, aby były one sporządzone prawidłowo. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, aby zawierały rzetelne dane, które nie będą powodowały nieudomówień i wprowadzały innych uczestników postępowania w błąd. Brak należytego sporządzenia pisma pozostaje w sprzeczności z zasadą obowiązku informowania stron³⁵. Udzielenie upoważnienia dla pracownika MOPS do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych nie skutkuje tym, że MOPS staje się organem właściwym w tych sprawach.

3. W sprawie nr 1 J.P., nr 2 W.Cz., nr 4 Sz.D., nr 5 D.D. Ośrodek w przypadku powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych w trybie art. 304

³¹ organ właściwy dłużnika - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;

³² organie właściwym wierzyciela – oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej

³³ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r(...) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

³⁴ Postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela. Organ właściwy wierzyciela może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, (...) do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

³⁵ art. 9 k.p.a.

§ 2 k.p.k.³⁶ zawiadamiał organy ścigania o możliwości popełnienia przez zobowiązanych przestępstwa z art. 209 § 1 k.k.³⁷ w zw. z art. 209 § 3 k.k.³⁸ z naruszeniem art. 35 k.p.a.³⁹.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Z uwagi na ilość spraw prowadzonych w tamtym okresie świadczeniowym przez cały Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych priorytetem stało się ustalanie prawa do świadczeń dla osób uprawnionych, w dalszej części działania wobec dłużnika alimentacyjnego, a zawiadomienie organów ścigania stało się ostatnią czynnością organu. Aktualnie sprawy prowadzone są na bieżąco”.

(akta kontroli, str.85)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak zgłoszeń dłużników alimentacyjnych do Krajowego Rejestru Zadłużonych,
2. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako MOPS, a nie jako organ właściwy, tj. prezydent miasta,
3. nieterminowe sporządzanie zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. w zw. z art. 209 § 3 k.k.

Działalność MOPS w Świdnicy w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

G) Postępowanie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie od objętym kontrolą tj. od 1.01.2024 do 10.12.2025 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy wpłynęło 10 wniosków o przyznanie ww. świadczenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.B.M. - DŚRIA.465.1.2025 z dnia 21.02.2025 r.

2.A.C.-B. - DŚRIA.4301.2.2025 z dnia 22.09.2025 r.

3.A.K. - DŚRIA.465.8.2024 z dnia 18.12.2024 r.

³⁶ instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa

³⁷ Art. 209 § 1 kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku

³⁸ Jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a odbywa się z urzędu.

³⁹ Patrz przypis 23

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek zawierał dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożony był w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴⁰, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: ginekologii i położnictwa, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. Decyzja zawierała datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznano i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzja administracyjna została wydana w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.⁴¹.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (B.M.) i w sprawie nr 2 (A.C.B.) rozpoczęto realizację przed jej doręczeniem Stronie. W sprawie nr 1 (B.M.) organ wydał decyzję nr DŚRIA.465.1.2025 w dniu 21.02.2025 r. Doręczył ją Stronie 12.03.2025 r., a wypłatę zrealizowano 4.03.2025 r. W sprawie nr 2 (A.C.B.) organ wydał decyzję nr DŚRIA.4301.2.2025 w dniu 22.09.2025 r. Decyzję doręczono w dniu 13.10.2025 r. Wypłata świadczenia nastąpiła w dniu 1.10.2025 r. Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 110 § 1 k.p.a.⁴².

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wypłaty świadczenia dokonano przed doręczeniem decyzji administracyjnej, ponieważ wydana decyzja w całości uwzględniała żądanie strony. Przyznano dokładnie taką kwotę i w takim zakresie, o jakie wnioskowała wnioskodawczyni, co pozwoliło na niezwłoczne podjęcie wypłaty świadczenia, bez ryzyka naruszenia interesu strony lub konieczności dalszego oczekiwania na jej potwierdzenie. Dodatkowo podkreślenia wymaga, że środki w wysokości 4 000 zł są pilnie potrzebne rodzicom dziecka z niepełnosprawnością. Wsparcie to ma istotne znaczenie dla zabezpieczenia bieżących potrzeb dziecka oraz pokrycie kosztów związanych z jego rehabilitacją, leczeniem i codzienną opieką. Mając na względzie szczególnie trudną sytuację rodziny oraz dobro dziecka, wypłata środków przed doręczeniem decyzji była uzasadniona i leżała w interesie strony. Zgodnie z art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych decyzje

⁴⁰(t. j. Dz. U z 2024, poz. 146)

⁴¹ Patrz przypis 26 i 27

⁴² Patrz przypis 11

przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne”.

(akta kontroli str.83)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. rozpoczęcie wypłaty świadczenia „Za życiem” przed doręczeniem decyzji Stronie.

Działalność MOPS w Świdnicy w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. rozpoczęcie wypłaty świadczeń rodzinnych przed odebraniem decyzji przez Stronę,
2. brak weryfikacji w systemie Empatia informacji potwierdzającej zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych osoby przebywającej na urlopie wychowawczym,
3. błędny okres przyznania zasiłku pielęgnacyjnego,
4. utrata dochodów bez dokumentów potwierdzających kwotę dochodu utraconego,
5. przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego dwa razy za ten sam okres.
6. brak pełnego rozstrzygnięcia o okresie przysługiwania dodatku do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły,
7. rozpoczęcie wypłaty świadczeń rodzinnych dla wnioskodawców ze statusem UKR przed odebraniem decyzji przez Stronę,
8. nieterminowe wydanie decyzji dot. świadczenia rodzinnego dla wnioskodawcy ze statusem UKR.
9. nieterminowe przekazanie wniosków do Wojewody celem ustalenia czy w sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego,
10. wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego przed odebraniem decyzji przez Stronę,
11. brak zgłoszeń dłużników alimentacyjnych do Krajowego Rejestru Zadłużonych,
12. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako MOPS, a nie jako organ właściwy, tj. prezydent miasta,
13. nieterminowe sporządzanie zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. w zw. z art. 209 § 3 k.k.,
14. rozpoczęcie wypłaty świadczenia „Za życiem” przed doręczeniem decyzji Stronie.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Realizację wypłaty świadczeń rodzinnych rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Weryfikować w systemie Emp@tia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe osób ubiegających się

o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Podstawa prawna: art. 23 b ust. 1 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Prawidłowo ustalać początkowy okres przyznania zasiłku pielęgnacyjnego.

Podstawa prawna: art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Dochody członka rodziny utracić na podstawie dokumentów określających okres i kwotę dochodu utraconego. W przypadku braku ww. dokumentów wzywać Stronę do uzupełnienia wniosku.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4d oraz 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Rzetelnie sporządzać decyzje przyznające prawo do świadczeń rodzinnych, zwracając szczególną uwagę na okres przyznania świadczeń, by nie dublować okresów przyznania prawa do świadczeń.

W związku z powyższym w sprawie nr 3 (B.G.) decyzję nr DŚR.4302.133.2024N z dnia 10.12.2024 r. należy skierować do SKO celem stwierdzenia nieważności. O rozstrzygnięciu SKO należy powiadomić tut. Organ celem wydania ewentualnych dalszych zaleceń.

Podstawa prawna: art. 104 k.p.a. w zw. z art. 156 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

6. W decyzji rozstrzygać o całkowitym okresie przysługiwania dodatku do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.

Podstawa prawna: art. 24 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 104 § 2 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Realizację wypłaty świadczeń rodzinnych dla osób legitymujących się statusem UKR rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.

Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Decyzje dla osób legitymujących się statusem UKR wydawać z zachowaniem terminów określonych w k.p.a..

Podstawa prawna art. 35 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Niezwłocznie przekazywać do Wojewody Dolnośląskiego wnioski celem ustalenia czy w sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Podstawa prawna: art. 35 i art. 65 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Realizację wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.

Podstawa prawna: art. 110 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

11. Zamieszczać w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacje, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Podstawa prawna: art. 8a ust. 1 pkt 2 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
12. Działania wobec dłużnika alimentacyjnego prowadzić w imieniu organu właściwego dłużnika alimentacyjnego lub organu właściwego wierzyciela.
Podstawa prawna: art. 2 ust. 9 i 10 w zw. z art. 8b i art. 12 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Termin wykonania: na bieżąco.
13. Terminowo sporządzać zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1 k.k. w zw. z art. 209 § 3 k.k.
Podstawa prawna: art. 35 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
14. Realizację wypłaty jednorazowego świadczenia „Za życiem” rozpoczynać po doręczeniu Stronie decyzji.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁴³, Dyrektor Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje pisemnie tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Prezydenta Miasta Świdnica, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Otrzymują:

1. Prezydent Świdnicy
2. a/a

Z. up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Olanicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

⁴³ (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.),

